

๘๒๒

ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน

ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

นายกฤตศักดา เรือนนาค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-181-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

工 16699063

OPINIONS OF ART TEACHERS CONCERNING TEACHING ART EDUCATION
IN ELEMENTARY SCHOOLS ALONG BORDERLAND OF THAI-KAMPUCHEA

Mr. Kitsakda Ruannark

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkron University

1995

ISBN 974-631-181-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครุศิลปะ เกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถม
ศึกษาตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา
โดย นายกฤตศักดา เรือนนาค
ภาควิชา ศิลปศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เกษร ชิตะจารี

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
..... คอมบดีบันทึกวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ)

.....
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. เกษร ชิตะจารี)

.....
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์)

พิมพ์ต้นฉบับทักษิณอวิทยานิพนธ์ภัยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

กฤษศักดิ์ เรือนนาค : ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา (OPINIONS OF ART TEACHERS
CONCERNING TEACHING ART EDUCATION IN ELEMENTARY SCHOOLS ALONG
BORDERLAND OF THAI-KAMPUCHEA) อ.ทีปรีกษา : รศ.ดร.เกษร ชิตะจารี,
216 หน้า ISBN 974-631-181-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษา
ในด้านหลักสูตร เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดผล และการประเมินผล ใน
โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครุผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตามแนว
ชายแดนไทย-กัมพูชา รวม 287 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ แบบ
ประเมินค่า และแบบปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และค่าส่วนเบี่ยงเบน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาของครุศิลปะส่วนใหญ่ในโรงเรียน
ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ดังนี้

1. ครุศิลปะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรศิลปศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.57$)
โดยเฉพาะการศึกษาหลักสูตรศิลปศึกษาก่อนนำไปใช้

2. ครุศิลปะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเนื้อหาวิชาศิลปศึกษาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.88$)
โดยเฉพาะการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา

3. ครุศิลปะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.80$)
โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความต้องการของนักเรียน

4. ครุศิลปะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.12$)
โดยเฉพาะการจัดให้วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน

5. ครุศิลปะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.85$)
โดยเฉพาะการสร้างแบบประเมินผล

ทั้งนี้ครุศิลปะในโรงเรียนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาส่วนใหญ่มีความต้องการหลักสูตรเฉพาะ
และครุที่มีวุฒิทางศิลปศึกษา

C442326 : ART EDUCATION

KEY WORD : TEACHING ART EDUCATION / ELEMENTARY SCHOOLS ALONG
BORDERLAND OF THAI-KAMPUCHEA

KITSAKDA RUANNARK : OPINIONS OF ART TEACHERS CONCERNING TEACHING
ART EDUCATION IN ELEMENTARY SCHOOLS ALONG BORDERLAND OF THAI-
KAMPUCHEA. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. Dr. KEASORN THITACHAREE,
216 pp. ISBN 974-631-181-6

The purpose of this research was to study opinions the art teachers concerning teaching art education concerning, curriculum, content, activities, instruction media, measurement and evaluation in elementary schools along borderland of Thai-Kampuchea.

The sample of this research were 287 art teachers in elementary schools along borderland of Thai-Kampuchea. The researcher constructed an instrument in the form of a questionnaire consisting of check list rating scale and open ended items.

The researchs were founded that opinions most teachers of teaching art education in elementary schools along borderland of Thai-Kampuchea as follow :-

1. The opinions of art teachers concerning art curriculum was rate little ($\bar{X} = 1.57$) specific studying art curriculum before used.
2. The opinions of art teachers concerning art subject were rate little ($\bar{X} = 1.88$) specific attend training contente of art education subject.
3. The opinions of art teachers concerning activities of instruction were rate little ($\bar{X} = 1.80$) specific activities of instruction and students need.
4. The opinions of art teachers concerning instructional media were rate little ($\bar{X} = 2.12$) specific using material for making media.
5. The opinions of art teachers concerning measurement and evaluation were little ($\bar{X} = 1.85$) specific making from for evaluation.

The majority of art teachers in elementary schools along borderland of Thai-Kampuchea need special art curriculum and art education teacher certificated.

ภาควิชา.....ศิลปศึกษา
สาขาวิชา.....ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูง จาก รองศาสตราจารย์ ดร. เกษร ชิตะจารี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ตลอดจนติดตามและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มาโดยตลอด จนสำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี ผู้วิจัยขอรับขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

ผู้วิจัยขอรับขอบพระคุณอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิอิกกาลายท่านที่ช่วยตรวจสอบ และให้คำปรึกษา ตลอดจนแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับแบบสอบถามตลอดจนครุศิลป์ในโรงเรียนประจำศึกษา ตามแนวทาง宣言ไทย-กัมพูชา ทั้ง 287 ท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และอำนวย ความสะดวกต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการนำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้

ขอรับขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณภรรยาและบุตร ที่ได้ช่วยเหลือ ให้ ก้าวไปในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จ

กฤตศักดา เรือนนาค

ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
 บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	
2. เอกสารของผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของวิชาศิลปศึกษา.....	11
คุณค่าของวิชาศิลปศึกษา.....	14
หลักสตรีวิชาศิลปศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา.....	18
เนื้อหาวิชาศิลปศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา.....	23
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ..	33
สื่อการสอนวิชาศิลปศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา.....	42
การวัดผลและการประเมินผลในระดับชั้นประถมศึกษา.....	47
ปรัชญาและทฤษฎีการสอนศิลปศึกษา.....	62
ครุผู้สอนวิชาศิลปศึกษา.....	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

สภาพและปัญหาพื้นที่ความแนวชายแดนไทยกัมพูชา.....	89
สภาพปัญหาโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา.....	90
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	102
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	115
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	115
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	115
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	123
การสร้างเครื่องมือ.....	123
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	125
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
การนำเสนอข้อมูล.....	127
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายของข้อเสนอแนะ.....	147
สรุปผลการวิจัย.....	148
อภิปรายผลการวิจัย.....	149
ข้อเสนอแนะ	154
รายการอ้างอิง.....	156
ภาคผนวก.....	168
ประวัติผู้เขียน.....	216

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาชายแดนไทย-กัมพูชา จำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัด.....	116
2. จำนวนโรงเรียนที่สูงต่ำอย่างใดในแต่ละอำเภอ.....	112
3. จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด.....	119
4. สถานภาพของผู้สอนศิลปะ.....	129
5. ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านหลักสูตรวิชาศิลปศึกษา....	132
6. ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา....	134
7. ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาศิลปศึกษา.....	137
8. ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านสื่อการสอนวิชาศิลปศึกษา..	140
9. ความคิดเห็นของครุศิลปะเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านการวัดผลการประเมินผล วิชาศิลปศึกษา.....	143